

Sygn. akt I Ns 493/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S.S.R. Kinga Grzegorzcyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Novottny

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku R. K. i E. K.

z udziałem K. L.

o dział spadku po M. K.

postanawia:

1. oddalić wniosek,
2. ustalić, że każda z uczestniczek postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 493/17

UZASADNIENIE

W dniu 25 maja 2017 r. R. K. i E. K. wniosły o dział spadku po M. K.. W uzasadnieniu wskazały, że w skład spadku po M. K., po którym dziedziczą żona i dwie córki, wchodzi udział wynoszący 1/2 części w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego oznaczonego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...), przyznanego spadkodawcy w trakcie trwania związku małżeńskiego, o wartości 60000 zł oraz oszczędności pieniężne obojga małżonków zgromadzone na książeczce oszczędnościowej w (...) Bank (...) SA i na lokatach w kwocie ok. 30000 zł.

[wniosek k.2-3]

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2017 r. Sąd zwolnił obie wnioskodawczynie od kosztów sądowych w całości.

[postanowienie k.22]

Uczestniczka postępowania przyłączyła się do wniosku co do zasady, żądając od wnioskodawczyń na swoją rzecz spłaty w kwocie 35737,70 zł oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

[odpowiedź na wniosek k.27-29]

W piśmie datowanym 31 lipca 2017 r. wnioskodawczynie R. K. oświadczyła, że wniosek dotyczy także podziału majątku jej i spadkodawcy. Zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 2017 r. Sąd zobowiązał wnioskodawczynię R. K. do podpisania tego pisma oraz złożenia jego dwóch podpisanych odpisów - w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pisma. Przedmiotowe zarządzenie zostało doręczone R. K. w dniu 30 sierpnia 2017 r. W jego wykonaniu wnioskodawczynie złożyła podpisane

piśmo datowane 31 lipca 2017 r., jednakże bez wymaganych załączników. Z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych pisma, zarządzeniem z dnia 18 września 2017 r. zostało ono zwrócone.

[zarządzenie k.42, (...) k.45, pismo k.43, zarządzenie k.47]

Obecna na rozprawie w dniu 4 grudnia 2017 r. wnioskodawczyni E. K. oświadczyła, że wniosek dotyczy tylko działu spadku.

[e-protokół rozprawy 00:02:17-00:03:33 CD k.59]

Na rozprawie w dniu 11 czerwca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyń popierał wniosek o dział spadku. Oświadczył, że zarówno lokal mieszkalny, jak i oszczędności zgłoszone do podziału stanowią część majątku wspólnego byłych małżonków M. K. i R. K., zaś do tej pory nie został przeprowadzony podział majątku wspólnego małżonków i nigdy nie została zniesiona między nimi ustawowa wspólność majątkowa małżeńska.

[e-protokół rozprawy 00:06:43-00:09:59 CD k.102]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi–Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po M. K., synu F. i S., zmarłym w dniu 15 czerwca 2016 r. w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., na podstawie ustawy nabyły z dobrodziejstwem inwentarza: żona R. K. oraz córki E. K. i K. L. po 1/3 części każda z nich.

[dowód: postanowienie k.13]

W skład majątku wspólnego małżonków M. K. i R. K. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...) oraz środki pieniężne zgromadzone na lokatach terminowych prowadzonych w (...) SA w łącznej wysokości 30485,10 zł.

[okoliczność bezsporna]

Do chwili obecnej nie został przeprowadzony podział majątku wspólnego małżonków M. K. i R. K.. Małżonkowie nigdy też nie znosili łączącej ich ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

[okoliczność bezsporna]

Z przyczyn wskazanych w dalszej części niniejszego uzasadnienia Sąd pominął wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw wyceny nieruchomości na okoliczność wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego objętego wnioskiem, o dopuszczenie dowodu z przesłuchania uczestniczki na okoliczność składu majątku spadkowego po M. K. i jego wartości oraz o zwrócenie się do (...) SA o udzielenie informacji czy wnioskodawczyni R. K. posiada w tym Banku rachunek oszczędnościowy lub lokatę terminową.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawczynie wniosły o dokonanie działu spadku po M. K., zmarłym w dniu 15 czerwca 2016 r. W odpowiedzi na zarządzenie z dnia 11 lipca 2017 r. do wypowiedzenia się czy wniosek dotyczy również podziału majątku spadkodawcy i R. K., obecna na rozprawie w dniu 4 grudnia 2017 r. wnioskodawczyni E. K. oświadczyła, że wniosek dotyczy wyłącznie działu spadku. Również na ostatnim terminie rozprawy pełnomocnik wnioskodawczyń popierał wniosek o dział spadku po M. K., oświadczając jednocześnie, że składniki majątkowe zgłoszone do podziału stanowią część majątku wspólnego małżonków R. i M. K. oraz że małżonków łączyła wspólność ustawowa małżeńska. Również pełnomocnictwo udzielone przez wnioskodawczynie dotyczyło postępowania spadkowego po M. K..

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, w wypadku, gdy w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest

uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego, chyba że zapadł już prawomocny wyrok rozstrzygający o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o żądaniach zwrotu wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, albo że częściowy dział spadku nie dotyczy udziału spadkodawcy w majątku wspólnym. Gdy w skład spadku, tak jak w niniejszej sprawie, wchodzi udział w majątku, który był objęty wspólnością małżeńską, i wcześniej nie doszło do przesądzenia ewentualnych zwrotów z tytułu nakładów, wydatków oraz innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, połączenie w jednym postępowaniu działu spadku z podziałem majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej jest konieczne. Dopóki bowiem nie nastąpi przesądzenie wspomnianych zwrotów, nie jest możliwe, nieodzowne według art. 684 k.p.c., ustalenie składu i wartości dzielonego spadku (tak m. in. SN w uchwale z 2.03.1972 r., III CZP 100/71, OSNCP z 1972 r., nr 7-8, poz. 129 i postanowieniu z 21.10.1998, CC CKU 56/98, Legalis nr 174293).

Co prawda wnioskodawczyni R. K., w wykonaniu zarządzenia Sądu z 11 lipca 2017 r., zobowiązującego do wyjaśnienia czy wniosek dotyczy również podziału majątku spadkodawcy i R. K., złożyła pismo datowane 31 lipca 2017 r., w którym oświadczyła, że wniosek dotyczy również podziału majątku byłych małżonków, jednakże pismo to nie zostało podpisane i było dotknięte brakami formalnymi. Zarządzeniem z dnia 18 września 2017 r. Przewodnicząca na podstawie art. 130 § 2 zd. I k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zwróciła to pismo z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych, do czego wcześniej Sąd wnioskodawczynię zobowiązał, w związku z czym pismo nie wywołało żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma przygotowawczego do sądu (art. 130 § 2 zd. II k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Reasumując, wniosek w niniejszej sprawie dotyczył wyłącznie działu spadku po M. K., po którym dziedziczy m. in. żona. Spadkodawcę i jego żonę R. K. łączyła ustawowa wspólność majątkowa małżeńska. Skoro zatem składniki zgłoszone do podziału stanowią majątek wspólny małżonków, to bez wniosku o podział majątku wspólnego małżonków, rozstrzygnięcie w rozpoznawanej sprawie nie było możliwe. Z tych też przyczyn przeprowadzenie postępowania dowodowego, podczas którego Sąd dopuściłby zgłoszone wnioski dowodowe, było zbędne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania w punkcie 2 Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.